

A. Guaath dijrä kene lør.

- ❖ “Bi géri ti dit rödien laat wii muɔɔn, kä guaath in joak cu ben ke peth” (EGW, TI9, 11). Ken ti bi tuɔɔk ti bi ken ε jəuni?
- **Nyuuth. 22:11.** Bi luk cu guut kä baa ɲoaani diaal ɲok. Kä baa thiik puthä baanj cu gäk.
- **I-ca-yaa. 8:21-22; Jer. 30:7.** Guaath jiethkä lɔaac. Bi ji dueeri ɲoani lat ε thiel cian cärä, kä /ci ji cuŋni je ɲäc mi caa ke pälükä.
- **Nyuuth. 15:7-8; Diit. 27:5.** Rik 7 tin joak bi ken pen kä ney tin kän rödien rit dueeri kiɛn. Baa nee Kuoth gel kä baa ke gan.
- **Nyuuth. 16:14; 1 Jɔɔn. 3:2-3.** Ken bun daj rew ci ken rödien rialikä ke ɣöö bi ke jek ke Yecu. Thaankien ke ɣöö bi ken kör tēr ke je; ney tin koŋ ε ɣöö bi ken ε lor ke tethlɔaac.
- ❖ Ke guaath in bi Yecu lat yöräde thuɔk kä ba Yiɛɛ in Gɔaa in Rel Rode woc kä ney tin ken rödien rit dueerikiɛn, baa guut neenii diaal cu gäk. Bi ji ɲäthä cu not ke mi jek ken luäk kene gaŋ Koothä, guaath in tä ji dueeri rey kɔɔcä lɔaac Cey-tan. Bi ney diaal ε nyoth ke cianđien ε ɣöö ε ja ci ken ε car o en ɣöö bi ken ε lätdikä.

B. Guaath dualä kene tethlɔaac.

- ❖ Ji dueeri (Nyuuth 6:16):
  - Ci ken not Kuoth lök; ci ken pii teekä lök kä ci ken tetni rödien “wat piiini mi dɔŋ” (Yir-me-yaa. 2:13). **En** täämë ci ken cuŋ nhiam luka. Bi ken liipni waŋ lɔaac kene kueth. **E** ja bi ke jak kä lor o? (I-ca-yaa. 2:19; Nyuuth. 6:16).
- ❖ Ney tin caa luel (I-ca-yaa 25:9):
  - Ci ken not ke mi ɲathke ni yut Kuoth; ci ken maath ke pi teekä (Nyuuth. 21:6). **En** täämë guic ken ni ram in luke nhiamdiɛn kene nhiamdɛ. Te ni ken ke ŋath ke kan teekä. **E** ɲu dee ke kule pen ɣöö dee ken kiet ke diit puɔnyä mɔ? (I-ca-yaa. 25:9; Nyuuth. 15:3-4).

C. Guaath däkä kene luk.

- ❖ Guaath Däkä:
  - Ke guaath in bi ben ke Yecu, baa ji cuŋ rey r̥icni diaal jiɛc lith; kä baa ji cuŋni tin tēk ger, kä bi ken cu wä keel ke ɣöö bi ken wä Rool Nhial ke Yecu keel. (1 Thə-tha-lo-ni-ka. 4:16-17).
  - Bi ji dueeri cu liw nhiam Yecu. Kä thiele ram mi bi ke kony, kä ke joak be cu thiel tek mi bi le duoth wii muɔɔn (Yir-me-yaa 25:33; Nyuuth 19:17-21; Yir-me-yaa 4:23-26; I-ca-yaa 24:3)
  - Ke jen guaath εmɔ, baa guan Cey-tan kene jaake cu yiɛn rey kɔɔkä mi thiel piny ke run ti bath-dɔr kel, be cu thiel luŋ mi mëetdɛ naath (Nyuuth. 20:1-3)..
  - Kɔak mi thiel piny (A-bay-thöth, guaath mi col col), latdɛ taa in bi tä ke wic muɔɔn ke jen guaath εmɔ ε thiel diw. **E** thiele ram mi tēk mi tä thin, thiele mi bi guan jiääkn̥i je le ɣɔam. Baa guaath cärä ke kui jaakni tin ci kac raar, tin caa yian ε ciik ɲoaani, ke thiel bajni kä ɣöö dee ken wic muɔɔn in ci dak bany piny.
- ❖ Guaath Luɔk:
  - Mi ci tethlɔaac ke kui luɔk röde laat ε not ben in rewde, kä ci Yecu luk ɲok ni wän, ke kämdɛ ke ney tin ŋathke Je tek mi döraar... ε ɲu dee a luɔt luɔk in pay tuɔk? (Nyuuth. 20:4)?
  - Ke run ti ŋuan, ci Kuoth nhökde nyoth kä ce ney diaal kam kan ney tin nhök ke je. Kä ce jiääk pal ɣöö be piith ε rɔŋ.
  - Ke guaath luɔk, bi ɣɔwni diaal kene jaak tin kän p̥eɛn, bi ken luk Kuoth ke cuŋ kene kɔac lɔaacde nən guaath in luke duer kene kac raar. **En** täämë, ci ken ε nən nhiamdiɛn en min nöön ruc guan jiääkn̥i je: mun mi ci dak kä ci duoth baanj.
  - Dunjde ɣöö kɔn ney tin ci cien rey rucä guan tēr rey koor, kä caa luel in täämë, görε je bā en ɣöö dee kɔn tä ke nen mi rɔŋ ke luk Kuoth ke cuŋ kene kɔac lɔaacde. Rey luɔk runi ti bath-dɔr bi nhök Kuoth cop lɔocdan ε rɔŋ kä bi kɔn ε ɲac ε puc en ɣöö ci jiääk röde bi mer nyɔk ke jiec ε nyɔk (Në-yum. 1:9).

D. Guaath teekä kene lia.

- ❖ Ke thuɔk runi ti bath-dɔr, baa ji dueeri jiɛc lith. Bi ken duɔp Cey-tan nyɔk ke nhök, kä bi ken kör tēr ε nyɔk ke Kuoth kene ji ɲäthä. Thiele mi bi röde ger, kä baa ke cu däk ke mac (Nyuuth. 20:5-9).
- ❖ Dunjde ɣöö ke guaath in kan ke ni däk, baa ɣɔɔn in joak ɣɔn. Baa buɔkn̥i leap, kä bi ney diaal lätkien ŋic reydiɛn kene lökdiɛn ke ciöt nhöökä Yiɛɛkä min ɣɔaa in r̥el r̥o. Bi ken diaal luk Kuoth ke cuŋ cu nhök, kä bi ken muaalkien yiat piny nhiamdɛ (Nyuuth. 20:11-13; I-ca-yaa. 45:23; Pi-li-pi. 2:10).
- ❖ E naan ke ɣöö dee ken tek ke tek mi döraar UBaa ke duäc ke duäc mi döraar E, bi ken cuuc ke “lia in rewde” min thieli jiec lith (Nyuuth. 20:14-15; Diit. 37:20; Mël-a-ki. 4:1; I-ca-yaa. 26: 14).
- ❖ Bi lia kene duer cu thuɔk. Be cua guaath in baa pocni mer diaal kä bi lōc nath tēth ke tēk tethkä lɔaac (Nyuuth. 21:4).

E. Guaath kä ɣöö bi nhök kene ɣöö baa ji nhök.

- ❖ E ɲu banε lat o wii muɔɔn in pay cak rey teekä mi döraar?
  - Jiaħth Kritho in geer baa jen thaany kä diit neenii tin caa luɔl rey teekä mi döraar.
  - Rey [...] tɔari malä, gekä [...] lōli teekä, bi nee Kuoth [...] cien thin.

- Bi ney tin doraari tin te kε njäc ḥoaani, luaj cäkä min gäy naath car kε tethloaac mi thiel pek.
  - Bi cian lat ḥoaani rade rep, kä bi luän diaal rödien rep
  - Luaj cärä njäcä ḥoaani /ce cian pelä bi cuc kä /ce bum bi jakä nyuän
  - Bi duop in diit in caa rialikä kε lätni ḥoaani wä guäthde, baa gor löcni tin dit thiäj, baa tee görke i dee tuok njac.
  - Baa guath ti nan naan cop kε tiem cop, baa ti paytuk ti gayke naath liak, be täke cuop loaac ke thuk mi pay tuk, guec mi pay tuok ke mi bi njäc rialikä rey yiëekä, puony kee tiey,
  - Bi ken njäc ḥoaanidien nyuak [kε ney tin ken pëen] ken cuop loaac in ci ken ε jek ke kor runi ti ḥuaan kä bi ken lät Kuoth car kε run
  - Ke nyuuth mi wic wic, bi ken goy puonyä cäkä car: caŋ ken kueli ke dup lätni ḥoaani, ke guir in caa kam kε, göl ken kom kuäärä piny
- (Kamke ke raar kä “Gëm in Diit”, päc. 651, 666, 668, 675, 677, 678)